

Warszawa, 21 września 2020 roku

**Komunikat prasowy inicjatywy #WolneSądy
na temat rozprawy, która odbędzie się 22 września 2020 roku w TSUE
w sprawie prejudycjalnej C-487/19 W.Ż. (Waldemar Żurek)**

22 września 2020 r. rozpoznawana będzie przed Wielką Izbą Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej sprawa C-487/19 W.Ż. dotycząca pytania prejudycjalnego zadanego przez polski Sąd Najwyższy Izbę Cywilną w sprawie sędziego Waldemara Żurka. Rozprawa rozpocznie się w Wielkiej Sali TSUE o godz. 9:00.

Sprawa zawisła przed Trybunałem w związku z zasadniczymi wątpliwościami Sądu Najwyższego co do prawidłowej realizacji w polskim systemie sądownictwa zasady skutecznej ochrony sądowej, jednej z fundamentalnych zasad wynikających z prawa unijnego. Obowiązek realizacji tej zasady przez wszystkie kraje członkowskie UE wynika z art. 19 ust. 1 akapit 2 Traktatu o Unii Europejskiej. Co to dokładnie oznacza, precyzuje art. 47 Karty Praw Podstawowych UE, który stanowi m.in., że „**Każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia jego sprawy w rozsądnym terminie przez niezawisły i bezstronny sąd ustanowiony uprzednio na mocy ustawy.**”

W sprawie odwołania sędziego Żurka od niekorzystnej dla niego uchwały nowej KRS, orzekł jednoosobowo Aleksander Stępkowski, powołany do Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego przez Prezydenta Andrzeja Dudę. W związku z tym „orzeczeniem” Izba Cywilna SN zadała do TSUE pytanie prejudycjalne (czyli wstępne pytanie prawne) o to, czy taki jednoosobowy organ, powołany z rażącym naruszeniem prawa, jest sądem w rozumieniu standardów unijnych? Sędziego Żurka przed TSUE reprezentować będą adwokaci z „Wolnych Sądów” - Sylwia Gregorczyk-Abram i Michał Wawrykiewicz – w ramach działań Komitetu Obrony Sprawiedliwości KOS.

Geneza sprawy: decyzją sędzi Dagmary Pawełczyk-Woickiej, Prezes Sądu Okręgowego w Krakowie, z 27 sierpnia 2018 r., sędzia Waldemar Żurek został wbrew swojej woli przeniesiony z II Wydziału Cywilnego Odwoławczego (wydział rozpoznający apelacje i zażalenia od orzeczeń pierwszej instancji) do I Wydziału Cywilnego SO w Krakowie (wydział pierwszoinstancyjny). Była to w ocenie sędziego decyzja o charakterze ewidentnej szykany (za jego działalność w obronie praworządności), degradująca go do wydziału usytuowanego hierarchicznie niżej w SO w Krakowie. Sędzia odwołał się od tej decyzji do nowej Krajowej Rady Sądownictwa, która negatywnie rozpoznała jego odwołanie. Od uchwały neo-KRS sędzia odwołał się dalej do Sądu Najwyższego Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, uznając że ani Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych ani Izba Dyscyplinarna (które wedle obowiązującej ustawy o SN mogłyby być formalnie właściwe do rozpoznania odwołań od uchwał KRS) nie są sądem w rozumieniu standardów konstytucyjnych i traktatowych. Sędzia wniósł jednocześnie o wyłączenie od orzekania w jego sprawie wszystkich osób zasiadających zarówno w IKNiSP jak i w ID. 19 listopada 2018 r. I Prezes Sądu Najwyższego prof. Małgorzata Gersdorf wskazała Izbę Cywilną jako właściwą do rozpoznania przedmiotowego wniosku o wyłączenie neo-sędziów.

Pomimo wyznaczenia posiedzenia Izby Cywilnej SN na 8 marca 2019 roku (w sprawie rozpoznania wniosku o wyłączenie), tego samego dnia rano Aleksander Stępkowski powołany do Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych, lekceważąc złożony wniosek o wyłączenie i wyznaczone posiedzenie składu Izby Cywilnej, **wydał jednoosobowo postanowienie** (nie dysponując aktami sprawy, które znajdowały się w Izbie Cywilnej) o odrzuceniu odwołania sędziego Żurka od uchwały neo-KRS (co było merytorycznym „orzeczeniem” w sprawie). W konsekwencji 21 maja 2019 r. skład 7 sędziów Izby Cywilnej zwrócił się do TSUE z pytaniem prejudycjalnym (czyli wstępnym pytaniem prawnym przed rozpoznaniem wniosku o wyłączenie), **czy jednoosobowy skład IKNiSP SN, powołany z rażącym naruszeniem prawa, jest niezawisłym, bezstronnym i ustanowionym uprzednio na mocy ustawy sądem według standardów europejskich.** Jak wskazano w uzasadnieniu: „*W ocenie Sadu Najwyższego powołanie Aleksandra Stępkowskiego na urząd w Sądzie Najwyższym, mimo niezakończenia rozpatrywania uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w kwestii nominacji sędziowskich i mimo uchwały wstrzymującej wykonanie uchwały KRS, jest świadomym naruszeniem prawa.*” SN podniósł szereg naruszeń w procedurze powołania osób takich jak Aleksander Stępkowski na urząd sędziowski wedle nowej procedury. Chodzi w szczególności o to, że Prezydent Duda podjął decyzję o nominacji pomimo niezakończenia sprawy wyłaniania kandydatów przed Krajową Radą Sądownictwa oraz wyraźnego wstrzymania uchwały neo-KRS o wyborze kandydatów (w tym A. Stępkowskiego) przez Naczelny Sąd Administracyjny. Poza tym istniały inne naruszenia, jak chociażby okoliczność, że konkurs na nowe stanowiska sędziowskie został przeprowadzony na podstawie obwieszczenia Prezydenta RP o wolnych stanowiskach sędziego w SN, które nie posiadało tzw.

kontrasygnaty Premiera, pomimo że obwieszczenie w takiej sprawie nie należy do prerogatyw prezydenckich stosowanie do art. 144 ust. 3 Konstytucji RP. Tym samym takie obwieszczenie i cały konkurs są nieważne. „Polski i europejski sędzia – Waldemar Żurek, którego sprawa stała się kanwą postępowania przed TSUE, **znalazł się w sytuacji Józefa K. z Procesu Franza Kafki**. Od decyzji upolitycznionego prezesa sądu odwołał się do upolitycznionej neo-KRS, a następnie do Sądu Najwyższego, gdzie jego odwołanie odrzucił jednoosobowo, bez akt sprawy, Aleksander Stępkowski - osoba nominowana do SN przy udziale neo-KRS, z rażącym naruszeniem prawa. To swoisty zamknięty krąg stworzony przez rządzących. To nie jest sąd i to nie jest orzeczenie w rozumieniu kryteriów traktatowych. Całe natomiast polskie sądownictwo opiera się obecnie jedynie na heroizmie jednostki i odwadze poszczególnych sędziów, całkowicie zdemontowano systemową, ustrojową ochronę ich niezawisłości. Polska nie zapewnia realizacji unijnej zasady skutecznej ochrony sądowej” – mówią prawnicy z „Wolnych Sądów”.

TSUE rozpoznając pytanie prejudycjalne w tej sprawie **będzie oceniał status kolejnej po Izbie Dyscyplinarnej – nowej izby stworzonej przez obecną władzę w Sądzie Najwyższym oraz osób w niej zasiadających**. Status ID przesądzony został w wyroku A.K. (z 19 listopada 2019 r.) i wydanej w jego wykonaniu uchwale 3 połączonych Izb SN z 23 stycznia 2020 r. Jej działanie dodatkowo zostało zawieszona na podstawie *interim measure* (zabezpieczenia tymczasowego) Trybunału z 8 kwietnia 2020 r. w sprawie ze skargi Komisji Europejskiej o model odpowiedzialności dyscyplinarnej dla sędziów w Polsce (C-791/19).

Rozstrzygnięcie przez TSUE wskazanych wątpliwości jest istotne nie tylko w odniesieniu do Aleksandra Stępkowskiego, lecz **ma także znaczenie w odniesieniu do pozostałych osób orzekających w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych oraz innych izbach Sądu Najwyższego**, powołanych w wyniku nowej procedury.

Kolejne kroki polskich władz powodujące destrukcję wymiaru sprawiedliwości, wywołują reakcję prawną na poziomie europejskim, która powinna przynieść rezultat w postaci zatrzymania owego łamania praworządności i dać podstawę do późniejszego jej odbudowywania.